

jeugd

MONITOR / ZEELAND

2007

JEUGDMONITOR ZEELAND EN HET VOORTGEZET ONDERWIJS

startnotitie enquête klas 3

1 DE JEUGDMONITOR ZEELAND

De Jeugdmonitor Zeeland biedt beleidsmakers voor de Zeeuwse jeugd de mogelijkheid om statistische en inhoudelijke informatie over kinderen en hun leefwereld te raadplegen. In de Jeugdmonitor zijn en worden beleidsrelevante gegevens verzameld die beleidsmakers in staat stellen het beleid te onderbouwen en af te stemmen met andere organisaties.

De Jeugdmonitor bevat gegevens over de leefwereld van jongeren op het gebied van onderwijs, gezondheid, jeugdzorg, sport, welzijn, cultuur, arbeid, wonen en veiligheid. De gegevens zijn ingedeeld naar leeftijdsgroep (0 - 6 jaar; 7 -11 jaar, 12 - 17 jaar en 18 - 23 jaar) en naar geografisch gebied. De informatie komt, naast eigen onderzoek, uit verschillende bronnen waaronder de GGD Zeeland, de regiopolitie en Bureau Jeugdzorg.

Deze gegevens zijn opgenomen in het gegevenspakhuis van de Jeugdmonitor Zeeland en zijn te raadplegen op de website:

www.jeugdmonitorzeeland.nl

De Jeugdmonitor Zeeland is een samenwerkingsproject uitgevoerd door Scoop. Scoop werkt daarbij samen met onder meer

- o de provincie Zeeland,
- o de Zeeuwse gemeenten,
- o de onderwijsinstellingen voor basis- en voortgezet onderwijs, RMC's, HZ etc.,
- o het Regionaal Pedagogisch Centrum Zeeland (RPCZ),
- o de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland (GGD Zeeland),
- o SportZeeland,
- o Bureau Jeugdzorg Zeeland en de
- o Regiopolitie Zeeland

Deze organisaties stellen onder meer gegevens beschikbaar aan de Jeugdmonitor Zeeland en dragen zo hun steentje bij aan de bouw van het gegevenspakhuis.

2 HET ONDERWIJS EN DE JEUGDMONITOR.

De Jeugdmonitor Zeeland heeft sinds de start in 2001 in elk van de vier leeftijdscategorieën een enquête uitgevoerd en reeds twee enquêtes herhaald. Zo is in 2006 voor de tweede maal een enquête uitgevoerd in groep 6 van het basisonderwijs en in 2005 voor de tweede maal een enquête onder ouders met jonge kinderen.

Voor 2007 staat een herhaling van het onderzoek uit 2004 onder jongeren in klas 3 van het voortgezet onderwijs op het programma.

De meerwaarde

De enquête van de Jeugdmonitor Zeeland onderscheidt zich op een aantal belangrijke punten van andere onderzoeken die ook dikwijls via onderwijsinstellingen, worden uitgevoerd.

1. Het onderzoek wordt gedragen en gesubsidieerd door de provincie Zeeland en de gezamenlijke gemeenten in Zeeland. Het is een “eigen Zeeuws product”. Provincie en gemeenten zijn derhalve aanspreekbaar op de onderzoeksresultaten.
2. Samenwerking tussen partners voorkomt dubbel onderzoek en maakt informatie breed bekend en beschikbaar.
3. De Jeugdmonitor Zeeland is een interactief instrument. Partners en het onderwijsveld kunnen de inhoud en werkwijze van het onderzoek mede bepalen.
4. Het onderzoek wordt uitgevoerd onder alle Zeeuwse jongeren in de leeftijdscategorie 15/16 jarigen en op alle VO-scholen in Zeeland.
5. De onderzoeksresultaten worden snel teruggekoppeld; zowel naar de jongeren, de deelnemende scholen als naar gemeenten en provincie.
6. Elke deelnemende school ontvangt een unieke volledige uitdraai (tabellenboek) van de onderzoeksresultaten van de eigen school.
7. In het vervolgtraject maakt de GGD Zeeland een gezondheidsprofiel voor elke school en informeert de Jeugdmonitor Zeeland gericht de gemeenten en provincie over de uitkomsten.
8. De gegevens uit het onderzoek worden ingebed in het brede gegevenspakhuis van de Jeugdmonitor Zeeland. Dit gegevenspakhuis wordt enerzijds ontsloten via internet: **www.jeugdmonitorzeeland.nl**. Anderzijds is het pakhuis beschikbaar voor het beantwoorden van specifiekere informatie- en onderzoeksvragen van instellingen en overheden.
9. Het onderzoek wordt in principe voor elke doelgroep elke vier jaar opnieuw uitgevoerd.

3 UITWERKING

Net als in 2004 wordt bij de enquête klas 3 voortgezet onderwijs weer nauw samengewerkt met de GGD Zeeland. Dit heeft een duidelijke meerwaarde:

- voorkomen van dubbele belasting van scholen met onderzoek;
- gebruik maken van reeds bestaande netwerk/contacten en deskundigheid van de GGD Zeeland;
- uitvoering geven aan wettelijke taken van gemeenten (Landelijk Basistakenpakket); het monitoren van de gezondheid van jeugdigen en ondersteunen bij schoolgezondheidsbeleid.
- beschikbaar stellen van onderzoekscapaciteit, voor aanvullende analyse.

Uitgangspunten

1. Het hele traject in het voortgezet onderwijs is gepland in de periode oktober 2006 tot en met juni 2007.
2. De doelgroep betreft leerlingen van klas drie in alle onderwijssoorten van het voortgezet onderwijs (15/16 jarigen) Ook leerlingen die in Zeeland wonen, maar buiten Zeeland naar school gaan, worden betrokken bij het onderzoek.
3. De enquête wordt via internet afgenomen in een klassikale setting.
4. Een klankbordgroep adviseert over werkwijze en inhoud.
5. De vragenlijst uit 2004 (tot stand gekomen in samenwerking met een klankbordgroep met mensen uit het voortgezet onderwijs, op basis van vragen van diverse partnerinstellingen) zal besproken worden in de klankbordgroep en waar nodig geactualiseerd of aangepast.
6. Via de Provinciale Onderwijsraad (POR) en eventueel via de regionale overleggen van de scholen van voortgezet onderwijs zal informatie over het project worden gegeven.

De werkwijze in het voortgezet onderwijs

Het project wordt in vier fasen uitgevoerd:

1. Voorbereiding: installeren klankbordgroep, vaststellen vragenlijst 2007, informeren scholen voortgezet onderwijs over Jeugdmonitor Zeeland in het algemeen en de enquête in het bijzonder, proefafname, stimuleren deelname;
2. Uitvoeren enquête onder alle leerlingen van klas 3 in het voortgezet onderwijs woonachtig in Zeeland;
3. Eerste terugkoppeling uitkomsten in de vorm van tabellenboeken school, gemeente en provincie en in de vorm van een leerlingfolder;
4. Gerichte analyse & advies: vervoltraject GGD Zeeland richting scholen, vervoltraject Jeugdmonitor Zeeland richting gemeenten, themarapporten en website-informatie;

fase 1

De vragenlijst en de aanpak van het onderzoek wordt, na advies van de klankbordgroep, definitief vastgesteld en komt in digitale vorm beschikbaar (zie fase 2) voor de scholen en/of leerlingen.

Bij de informatieverstrekking wordt gebruik gemaakt van bestaande netwerken: regionaal overleg voortgezet onderwijs, de Provinciale Onderwijsraad voortgezet onderwijs, het scholennetwerk van de GGD Zeeland (jeugdverpleegkundigen) alsmede het provinciaal overleg van ambtenaren onderwijs en welzijn.

De scholen krijgen rond de herfstvakantie een eerste vooraankondiging en vervolgens begin december een uitgebreid informatiepakket met deelnameformulier. Deze startnotitie en de vragenlijst is onderdeel van het informatiepakket.

Een besluit over deelname aan de enquête wordt op schoolniveau genomen. Het is vervolgens de verantwoordelijkheid van de afzonderlijke schoolorganisaties om zorg te dragen voor een goede communicatie met de ouders. Er komt een (concept)brief voor de ouders beschikbaar.

fase 2

Alvorens de vragenlijst voor de scholen operationeel wordt, dient deze te worden getest op bruikbaarheid en toegankelijkheid voor de leerlingen. Het digitale vragenformulier komt via internet beschikbaar. De scholen krijgen een aanbiedingsbrief met handleiding en inlogcodes. De GGD Zeeland verzorgt via het scholennetwerk de coördinatie.

fase 3

De gegevens worden anoniem verwerkt. De school ontvangt een tabellenboek met de eigen schoolgegevens en de Zeeuwse gegevens. De gemeenten krijgen een tabellenboek van de gegevens van leerlingen woonachtig in hun gemeente. Voor de leerlingen worden de uitkomsten in een speciale krant of folder verwerkt. Zodat ook zij de uitkomsten op hoofdlijnen krijgen.

Op de website en in eventuele andere publicaties op basis van de enquête worden de gegevens gepresenteerd met het woongebied (gemeente of postcode) als uitgangspunt.

fase 4

Als de resultaten van het onderzoek bekend zijn, verzorgt de GGD terugkoppeling naar de school van de resultaten op het gebied van gezondheid. De GGD Zeeland maakt daartoe een gezondheidsprofiel van de school op basis van gegevens uit de enquête aangevuld met gegevens uit de preventieve gezondheidsonderzoeken (pgo's). Dit gezondheidsprofiel wordt vervolgens op school toegelicht en besproken door medewerkers van de GGD Zeeland. Daarbij is het tevens belangrijk om de vraag en de prioriteiten van de school op het gebied van gezondheid in kaart te brengen.

De GGD kan de scholen vervolgens ondersteunen door landelijk of regionaal ontwikkelde interventies voor te leggen aan de school en eventueel nieuwe interventies te ontwikkelen. Zij kan de school adviseren onder andere bij het vinden van lessenspakketten die aansluiten bij de vraag van de school en bij het organiseren van deskundigheidsbevordering voor docenten.

Jeugdmonitor Zeeland koppelt, in samenspraak met de GGD Zeeland, terug naar de gemeenten op basis van een analyse van elke gemeente ten opzichte van de overige gemeenten. Deze uitkomsten worden besproken en in het gesprek wordt tevens de behoefte aan extra analyse of informatie geïnventariseerd. Afhankelijk van de vraag en prioriteiten van de gemeente vindt extra analyse plaats. (Deze werkwijze is ook gehanteerd bij voorgaande enquêtes en staat bekend als ‘ronde gemeenten’). Ook bij de provincie vindt een dergelijk gesprek plaats op basis van een vergelijking van de drie Zeeuwse regio’s.

Communicatie

Scoop is het aanspreekpunt voor schooldirecties, gemeenten en partners gedurende het veldwerk (fase 2). De jeugdverpleegkundigen van de GGD Zeeland zijn in deze fase aanspreekpunt voor de contactpersonen op de scholen.

De eerste vooraankondiging (oktober 2006) en het informatiepakket met aanmeldingsformulier (december 2006) gaat naar de directies en locatiedirecteuren. Vervolgens zoeken de jeugdverpleegkundigen (januari 2007) contact met de op de aanmeldingsformulieren aangegeven contactpersonen om hen waar nodig extra te informeren en het aantal leerlingen en klassen te inventariseren. De contactpersonen ontvangen vervolgens de benodigde inlogcodes van Scoop met de post. De jeugdverpleegkundigen zijn geïnformeerd over de wijze van inloggen en kunnen vragen beantwoorden. Er is een aanvullende helpdesk beschikbaar bij Scoop.

Na afname van het veldwerk verzorgt Scoop de verwerking van de gegevens en verzending van de tabellenboeken en leerlingfolders richting scholen (fase 3). Voor de verdere terugkoppeling van de uitkomsten richting scholen (fase 4) is de GGD Zeeland het aanspreekpunt. Voor de terugkoppeling richting gemeenten en overige partners is Scoop het eerste aanspreekpunt.

Klankbordgroep

Ten behoeve van het eventueel aanpassen van de bestaande vragenlijst en een verantwoorde werkbare aanpak en uitvoering is een klankbordgroep voortgezet onderwijs ingericht. Dit is een tijdelijke werkgroep, voor de periode van maximaal een jaar, welke vooral inhoudelijke kennis over het veld, de inhoud van de enquête, de wijze van enquêteren en de doelgroep zal inbrengen.

De klankbordgroep voortgezet onderwijs bestaat uit:

mw J.G. Smit	projectleider Jeugdmonitor Zeeland (Scoop)
dhr J.J. Schellekens	onderzoeker (Scoop)
dhr P. Franke	senior adviseur/relatiemanager vo-mbo-hbo RPCZ)
mw F. Steenblik	directeur (Chr. Scholengemeenschap Walcheren)
dhr P. van Kampen	coördinator (OPDC Griffioen)
dhr C. Giljam	directeur (Calvijncollege)
dhr E. van den Hooven	directeur (Sted. Scholengemeenschap De Rede)
dhr D. Aarden	ambtenaar onderwijs (gemeente Vlissingen)
dhr G. Bertram	ambtenaar jeugd/onderwijs (gemeente Hulst)
mw K. Weterings	onderzoeker (GGD Zeeland)

Er zijn een viertal bijeenkomsten voor de klankbordgroep onderwijs voorzien: oktober 2006 / januari 2007 / juni 2007 / november 2007. De bijeenkomsten vinden plaats bij SCOOP, Achter de Houttuinen 8, Middelburg.

Planning en tijdspad

a. opstellen startnotitie jeugdmonitor onderwijs	okt 2006
b. vooraankondiging scholen	okt 2006
c. klankbordgroep installeren	okt 2006
d. vaststellen vragenlijst	nov 2006
e. informatiepakket scholen	nov/dec 2006
f. proefafname	jan/feb 2007
g. laatste voorbereidingen veldwerk	feb 2007
h. enquête uitvoeren	maart 2007
i. opschonen databestand	april 2007
j. realisatie tabellenboeken scholen, gemeenten, zeeland	juni 2007
k. terugkoppeling GGD per school	sep/okt/nov 2007
l. gespreksronde gemeenten Jeugdmonitor Zeeland	sep/okt 2007
m. realisatie informatieproducten website / themarapporten	sep – dec 2007 e.v.
n. evaluatie en ontbinding klankbordgroep	nov 2007